

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB26

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB26", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 25*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2008 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb26-txt-shoot-idb4b95047-2518-46af-98db-744913d0b238.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 25

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Det, maieutisk at sige sig selv ikke at være en Christen.

Lad mig tage det Socratiske. Vildfarelsen, det Onde var: en opblæst Viden – Socrates er derfor den Uvidende, er det indtil det Sidste. Saaledes: Det er blevet en Indbildning med det at være Christen, alle disse Millioner Christne – derfor maa Forholdet vendes om, Christd. anbringes af En, der siger sig selv ikke at være Christen.

Saaledes havde jeg forstaaet det. Men hvorvidt skal nu denne Taktik fastholdes indtil det Sidste, og hvorvidt skulde jeg fastholde den.

For mig var hele Operationen tillige en Redeliggjørelse for mig selv: om jeg, hvorvidt jeg i strengeste Forstand vilde blive Xsten. Gudfrygtigt (thi jeg følte mig som indviet til denne Gjerning, min eneste) overtog jeg intellectuelt den Opgave: at gjøre det tydeligt, hvad Xstd. er, og Pseudonymen sagde tillige sig selv ikke at være Christen.

Men hvor Den, der overtager denne Operation, selv er i det Tilfælde, at det ogsaa for ham skal afgjøres, om han virkelig vil i strengeste Forstand blive en Xsten: der kan denne Taktik og skal den ikke fastholdes til det Sidste. Der kunde paa den Maade afstedkommes det Forfærdelige, at han blev ved at skrue Prisen op paa det at være Christen, saa han tilsidst (lad os tænke det Yderste) fik Alle til at opgive Xstd. og selv opgav den. Fremdeles kunde det blive en dæmonisk Lyst i et saadant Msk: selv ubundet at pine Dem, der kaldte sig Christne, ved at binde svære Byrder, som han dog ikke selv løftede.

Saaledes med mig. Men lad os antage, at en Anden havde paataget sig den Forretning, maieutisk at anbringe Xstd. og altsaa sigende sig selv ikke at være Xsten, en Anden, der fra Begyndelsen var i sit Inderste enig med sig selv om at være og ville være i strengere Forstand Christen: skal saa denne Maieutik fastholdes indtil det Sidste, eller er her ikke en Vanskelighed, som ikke er ved det Socratiske? Nemlig, Xstd. lærer, at der er forbunden Fare, Forfølgelse med det at vedkjende sig at være den sande Xsten: denne unddrager jo En sig, der anbringende Xstd siger sig selv ikke at være Xsten. Sandt nok, det Onde i »Xsthed« var jo netop at de alle vare Xstne, saa var der ingen Fare mere forbunden med at kalde sig Xsten, tværtimod Profit, saa atter her, Faren vel, omvendt maatte komme ved det ikke at ville sige sig at være Xsten. Dog hertil maatte Xstd. svare: »fordi der ingen Fare er forbunden med i den Forstand at være Xsten som disse Millioner ere det, derfor tager jeg ikke mit Ord tilbage, at der endnu bestandigt venter Lidelse, Spot, Forfølgelse, naar En virkelig vil være Xsten og vedkjende sig at være det –

og Dette unddrager Du Dig ved at anbringe Xstd. saaledes, at Du siger Dig selv ikke at være Xsten.« Og saaledes er det jo ogsaa. Den Betænkelighed, som jeg har udtalt i en lille Opsats (»den bevæbnede Neutralitet«) at jeg ikke vil gjøre det til Stridspunktet: jeg er Xsten, men: jeg veed, hvad Xstd er, at jeg ikke vil det af Frygt for, at Gud paa Dommens Dag skulde sige til mig: Du har altsaa vovet at kalde Dig en Christen – denne Betænkelighed fjernes ved, hvad jeg ikke har paaagtet, at Gud jo paa Dommens Dag kunde sige til en Saadan: ved at sige Dig selv ikke at være Xsten har Du unddraget Dig for Lidelsen for det at vedkjende sig at være Xsten. (Thi hvad Socrates angaaer, da var der jo ingen Vanære o: D. forbunden med det at kalde sig Vidende, hvilken han unddrog sig ved at kalde sig Uvidende).

Men lad os antage, at Den, der anbragte Xstd. maieutisk (for at faae Sandsebedraget bort: den Indbildning at være Xsten, fordi man lever i Xsthed) sigende sig selv ikke at være Xsten, lad os antage, at han ikke blot fra Begyndelsen af var enig med sig selv om i strengeste Forstand at ville være Xsten, lad os antage, at han (skjøndt bestandigt sigende sig selv ikke at være Xsten) indrettede sit Liv aldeles efter Xstdommens Fordringer i Retning af Forsagelse og Afdøen, levede i frivillig Armod o: s: v: og derved ganske rigtigt blev udsat for den Lidelse og Forfølgelse, som er uadskillelig herfra og som er den christelige: kan han saa vedblive indtil det Sidste med denne Formel: jeg er ikke Xsten? Hertil maa svares: Xstd. fordrer dog bestandigt, at bekjende Xstum, og Lidelsen han leed blev dog ikke for Xsti Skyld; maaskee kunde der ogsaa skjule sig en Stolthed i ham, at han intet Fælleddskab havde med de andre Xstne.

Skulde denne maieutiske Formel: jeg er ikke Xsten, fastholdes til det Sidste, da maatte det være af en »Apostel« men i ganske ny Stiil. Han maatte have et umiddelbart Forhold til Xstus, og saa først døende forklare, hvorledes det hang sammen. Om dette nogensinde vil skee, afgjør jeg Intet om.

[a] Og alt Dette om »Efterfølgelsen«, om at afdøe, gjenfødes o: s: v: var jeg ikke selv opmærksom paa i 1848.